

НА СТОРОЖІ ЦІННОСТЕЙ ВІДКРИТОГО СУСПІЛЬСТВА

Вих. №
від 19.10.2017 р.

Голові Національного агентства з питань запобігання корупції
Н. Корчак
Члену Національного агентства з питань запобігання корупції
О. Скопичу

Президента
Фундації «Відкрите суспільство»
Л. Шевченко

ПРОПОЗИЦІЇ до проекту Антикорупційну стратегію на 2018-2020 рр.

Згідно Закону України «Про звернення громадян», та у відповідь на оголошений процес громадського обговорення проекту Закону України «Про Антикорупційну стратегію на 2018-2020 роки» просимо розглянути наступні пропозиції та доповнення, підготовлені *експертом Фундації «Відкрите суспільство» Іваном Сікорою*.

Відповідно до статті 5 Конвенції ООН проти корупції відповідні урядові антикорупційні ініціативи повинні ґрунтуватися на вивченні та аналізі ситуації та ризиків, мати чітко визначені **мету, цілі, заходи, строки виконання, критерії оцінювання та механізми координації виконання і звітування**. Документи, що не відповідають цим вимогам, не будуть ефективним інструментом антикорупційної політики, що в свою чергу підриватиме довіру суспільства до антикорупційних зусиль Уряду.

У чинному Законі України Про засади державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційна стратегія) на 2014-2017 роки зазначається, що «однією з основних причин неналежного виконання Національної антикорупційної стратегії на 2011-2015 роки як основного програмного документа в антикорупційній сфері стала відсутність всупереч міжнародному досвіду чітких індикаторів стану та ефективності її виконання».

У зазначеній Стратегії відсутній також механізм моніторингу та оцінки її виконання - не передбачено, яким чином мала виконуватися відповідна робота Національним антикорупційним комітетом та в який спосіб повинна залучатися до цих процесів громадськість. Таким чином, можна констатувати, що на сьогодні в Україні фактично **відсутня ефективна стратегія протидії корупції**, яка б враховувала гостроту проблеми та актуальність ситуації». Варто зазначити, що у пропонованому проекті Закону України «Про Антикорупційну стратегію на 2018-2020 роки» **пропонується деталізувати** чіткі результативні показники у відповідних Антикорупційних програмах. **На нашу думку, вкрай важливо зазначити чіткі вимоги до основних результативних показників** Антикорупційних програмах у відповідному розділі проекту Антикорупційної стратегії.

Пропозиції до Закону України «Про Антикорупційну стратегію на 2018-2020 роки»

Текст проекту закону	Пропозиції та доповнення
<p>1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ</p> <p>Базовим документом в сфері антикорупційної політики є Антикорупційна стратегія на 2018-2020 роки, на основі якої здійснюється деталізація передбачених в ній заходів.</p> <p>Ефективній реалізації завдань Антикорупційної стратегії сприятиме збереження практики прийняття Кабінетом Міністрів України Державної програми з встановленням заходів реалізації завдань Антикорупційної стратегії, ступінь виконання яких має слугувати оцінкою її <u>ефективності</u></p>	<p>1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ</p> <p><i>Замінити слово «ефективності» на «результативності» оскільки «ефективність» є одним із результативних показників.</i></p> <p>Ефективній реалізації завдань Антикорупційної стратегії сприятиме збереження практики прийняття Кабінетом Міністрів України Державної програми з встановленням заходів реалізації завдань Антикорупційної стратегії, ступінь виконання яких має слугувати оцінкою її <u>результативності</u>.</p>
<p>2. ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОЇ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ</p> <p>1. Проблема</p> <p>та всі наступні розділи стратегії</p>	<p>Пропозиції до розділу 2 та всіх наступних розділів стратегії</p> <p>2. ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОЇ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ</p> <p>1. Проблема</p> <p>Причини, масштаб та гострота проблемної ситуації пов'язаної із існування корупції потребують більшої деталізації. Наприклад, важливо оцінити шкоду (завдану чи можливу) від існування проблемної ситуації (втрата фінансових ресурсів через бездіяльність чи корупційні правопорушення).</p> <p>Бракує опису та деталізації причини проблемної ситуації.</p> <p>Більшій деталізації потребує оцінка наслідків проблемної ситуації у різних сферах.</p> <p>Потребують опису бенефіціари проблемної ситуації політики та можливі альтернативи.</p> <p>Деталізувати стан нормативно-правового забезпечення політики особливо у частині розробки та прийняття нормативно-правових актів для забезпечення результативної реалізації політики.</p> <p>Деталізувати стан організаційного забезпечення у частині кадрового забезпечення антикорупційної політики.</p> <p>Описати фінансово-бюджетне забезпечення політики із зазначенням необхідного та існуючого фінансування заходів антикорупційної політики.</p> <p>Описати існуючі проблеми міжвідомчої взаємодії</p>

	щодо реалізації антикорупційної політики, а також взаємодії з інститутом громадянського суспільства.
<p>2. Мета - завершення процесу створення необхідної законодавчої основи для вироблення і реалізації ефективної державної антикорупційної політики на основі імплементації міжнародних стандартів; завершення формування ефективної системи органів по боротьбі з корупцією; чітке розмежування повноважень між ними, посилення їх незалежності та неупередженості; забезпечення залучення широкого кола представників громадянського суспільства до процесів боротьби з корупцією на всіх рівнях.</p>	<p><u>Запропонована мета є насправді завданнями. Опис завдань взагалі відсутній.</u> Логічним є розділити мету та завдання та сформулювати коректно мету.</p> <p>Пропонуємо сформулювати мету таким чином:</p> <p>Метою є забезпечення здійснення результативної антикорупційної політики шляхом виявлення та усунення причин корупції, протидії умовам, що сприяють її проявам, формування в суспільстві нетерпимого ставлення до корупції в усіх сферах суспільного життя та у приватному секторі.</p> <p>Серед завдань пропонується вказати наступні:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. завершення процесу створення необхідної законодавчої основи для вироблення і реалізації ефективної державної антикорупційної політики на основі імплементації міжнародних стандартів; 2. завершення формування ефективної системи органів по боротьбі з корупцією; 3. чітке розмежування повноважень між органами по боротьбі з корупцією, посилення їх незалежності та неупередженості; 4. забезпечення залучення широкого кола представників громадянського суспільства до процесів боротьби з корупцією на всіх рівнях.
<p>6. ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТІВ ТА МЕХАНІЗМ РЕАЛІЗАЦІЇ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ СТРАТЕГІЇ</p> <p>Успішна реалізація Антикорупційної стратегії дасть змогу виявити неефективні заходи та на основі їх аналізу розробити більш дієві механізми зниження рівня корупції в Україні, підвищення рівня довіри населення до влади, а також сприяння розвитку конкурентної економіки і залученню іноземних інвестицій.</p>	<p>6. ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТІВ ТА МЕХАНІЗМ РЕАЛІЗАЦІЇ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ СТРАТЕГІЇ</p> <p>Додати «забезпечити невідворотність покарання за корупційні правопорушення».</p> <p>Успішна реалізація Антикорупційної стратегії дасть змогу виявити неефективні заходи та на основі їх аналізу розробити більш дієві механізми зниження рівня корупції в Україні, підвищення рівня довіри населення до влади, а також сприяння розвитку конкурентної економіки і залученню іноземних інвестицій та забезпечити невідворотність покарання за корупційні правопорушення.</p>
<p>Оцінка ефективності Антикорупційної стратегії здійснюватиметься на основі:</p>	<p>Замінити слово «ефективність» на слово «результативність» оскільки ефективність входить до складу результативних показників згідно вимог чинного законодавства.</p> <p>Наприклад, при оцінці результативних показників державних цільових програм: «Результативні показники програми – це кількісні та якісні показники, які характеризують результати</p>

	виконання програми (у цілому і за етапами) та підтверджуються формами державних статистичних спостережень, бухгалтерською та іншою звітністю і на підставі яких здійснюється оцінка ефективності використання коштів місцевих бюджетів на виконання програми, аналіз досягнутих результатів та витрат».
	<p>Вкрай важливо сформулювати чіткий та якомога більш повний опис індикаторів успішної реалізації Антикорупційної стратегії, які будуть оцінюватися за результатами проведення аналітичних досліджень та логічно мали б бути основою для зазначення у державній антикорупційній програмі</p> <p>Досягнуті результати мають бути ключовими для оцінювання політики. Саме про це говорять Закон України від 18.03.2004 р. №1621-IV "Про державні цільові програми", Порядок їх розробки та виконання та Методичних рекомендацій щодо порядку розроблення регіональних цільових програм, моніторингу та звітності про їх виконання (Наказ Мінекомрозвитку від 04.12.2006 №367)</p> <p>Додати речення: Розробка державної антикорупційної програми з виконання Антикорупційної стратегії відбувається з врахуванням вимог Постанови КМУ від 31 січня 2007 р. N 106 Про затвердження Порядку розроблення та виконання державних цільових програм. http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/106-2007-%D0%BF, Постанови КМУ від 31 січня 2007 р. N 106 Про затвердження Порядку розроблення та виконання державних цільових програм</p>
За результатами проведення аналітичних досліджень стану корупції індикаторами успішної реалізації Антикорупційної стратегії, зокрема, є: належний стан виконання заходів, передбачених Антикорупційною стратегією;	Конкретизувати термін «належний стан виконання заходів», що має передбачати вчасність виконання, повноту виконання, адекватність змісту заходів потребам сформульованих у цілях, завданнях та заходах тощо.
	Додати « Ресурсне забезпечення виконання заходів, передбачених Антикорупційною стратегією », що має на увазі зазначення обсягу і структури ресурсів, які забезпечують виконання Стратегії.
високий рівень відкритості для суспільства інформації про результати антикорупційної політики держави;	Конкретизувати термін «високий рівень відкритості», наприклад, зазначити якою мірою інститути громадянського суспільства та заінтересовані сторони мали можливість брати участь та впливати на визначення змісту відповідних рішень
значна інтенсивність співпраці держави із структурами громадянського суспільства у сфері антикорупційних заходів;	<p>Додати до терміну «структур громадянського суспільства» термін «громадян».</p> <p>Конкретизувати термін «значна інтенсивність співпраці держави із структурами громадянського суспільства у сфері антикорупційних заходів». Наприклад, вказати вимоги щодо термінів</p>

	<p>оприлюднення та змісту інформації, методів поширення інформації та залучення та забезпечення зворотнього зв'язку.</p> <p>Пропонуємо переформулювання індикатору наступним чином:</p> <p>«Стан співпраці держави із структурами громадянського суспільства та громадянами у сфері антикорупційних заходів, що вимірюється у дотриманні термінів оприлюднення інформації, змісту оприлюдненої інформації, методів поширення інформації, залучення громадян та заінтересованих сторін до процесу консультацій, забезпечення зворотнього зв'язку за результатами консультацій.</p>
	<p>Додати: За результатами статистичної звітності щодо виконання вимог чинного законодавства державними службовцями, дотримання антикорупційних вимог державними службовцями та посадовими особами місцевого самоврядування, дотримання вимог конкурсного відбору на посади державної служби, відомості про кримінальні корупційні правопорушення, виявлені (zareєстровані). різними уповноваженими органами (направлено до суду з обвинувальним актом, направлено до суду для звільнення особи від кримінальної відповідальності, Рух кримінальних проваджень з ознаками корупції, адміністративні корупційні правопорушення, зокрема про кількість осіб, щодо яких складено протоколи про вчинення адміністративних правопорушень, пов'язаних з корупцією, кількість осіб, щодо яких набрав законної сили обвинувальний вирок суду щодо вчинення ними кримінальних корупційних правопорушень, кількість осіб, щодо яких набрав законної сили виправдувальний вирок суду щодо вчинення ними відповідних правопорушень, кількість осіб, на яких накладено адміністративне стягнення за правопорушення, пов'язане з корупцією, кількість осіб, щодо яких закрито відповідне адміністративне провадження без накладення стягнення, відомості про розмір збитків і шкоди, завданих корупційними правопорушеннями та правопорушеннями, пов'язаними з корупцією, стан та обсяги їх відшкодування, відомості про кошти та інше майно, одержані внаслідок вчинення корупційних правопорушень або правопорушень, пов'язаних з корупцією, конфісковані за рішенням суду, а також кошти у розмірі вартості незаконно одержаних послуг чи пільг, стягнені на користь держави, відомості про кошти та інше майно, одержані внаслідок корупційних правопорушень або правопорушень, пов'язаних з корупцією, повернуті в Україну з-за кордону, та розпорядження ними, відомості про конфіскацію предметів та доходів від кримінальних корупційних правопорушень, відомості про кількість направлених подань про усунення причин і умов, що сприяли вчиненню</p>

	корупційного правопорушення та правопорушення, пов'язаного з корупцією, аб невиконанню вимог антикорупційного законодавства.
--	--

З повагою,

Президент Фундації «Відкрите суспільство

Леся Шевченко